

MINI SIMPOZIJUM NOVI TRENDOWI U MEDICINI SPORTA (55 GODINA RADA KATEDRE ZA MEDICINU SPORTA NA MEDICINSKOM FAKULTETU UNIVERZITETA U BEOGRADU)

*Univerzitet u Beogradu, Medicinski fakultet
Institut za medicinsku fiziologiju, Katedra za medicinu sporta*

ISTORIJAT KATEDRE MEDICINE SPORTA NA MEDICINSKOM FAKULTETU UNIVERZITETA U BEOGRADU

Sanja Mazić

DOI: 10.5937/53_SNM25045M

Katedra za medicinu sporta na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu ima dugu i značajnu tradiciju u oblasti nastave, naučno-istraživačkog rada i praktične primene znanja iz medicine sporta i predstavlja značajan segment razvoja ove medicinske discipline u Srbiji i širem regionu. Njeni počeci vezuju se za sredinu XX veka, kada je u okviru nastave fiziologije i higijene započeto sistematsko proučavanje uticaja fizičke aktivnosti na zdravlje. Zvanično formiranje Katedre medicini sporta, 1970. godine omogućilo je sistematski i akademski zasnovan pristup u ovoj široko multidisciplinarnoj oblasti koja objedinjuje preventivnu medicinu, fiziologiju, kliničku medicinu i sportske nauke.

Tokom decenija, Katedra je razvijala nastavne programe usmerene na studente osnovnih studija medicine, studente master i doktorskih studija, kao i studente medicinske specijalizacije, uvodeći savremena znanja o fiziološkim mehanizmima adaptacije organizma, sportskoj kardiologiji, sportskoj ishrani i suplementaciji, antidoping regulativi, psihološkim aspektima sporta, znanjima iz biomehanike i kineziologije u cilju prevencije i lečenja povreda povezanih sa sportom i fizičkim opterećenjem, rehabilitacijom i ponovnim povratkom u trenažni režim sportista. Posebna pažnja posvećuje se ulozi fizičke aktivnosti i vežbanja u prevenciji i terapiji hroničnih nezaraznih bolesti u okviru nastave koja obuhvata teorijski rad, praktične vežbe i klinički rad sa pacijentima. Do danas je više od 250 lekara uspešno završilo specijalizaciju iz ove oblasti, čime je stvorena široka mreža stručnjaka koji svoja znanja primenjuju u kliničkim centrima, institutima za rehabilitaciju, sportskim savezima, nacionalnim timovima i u oblasti javnog zdravlja. Osim pomenutih programa, Katedra je organizovala i brojne edukacije, kroz koje je prošlo na stotine zdravstvenih radnika različitih profila.

Danas Katedra za medicinu sporta predstavlja vodeći akademski i stručni centar, koji ostaje posvećen svojoj misiji – edukaciji, naučnim istraživanjima i praktičnoj primeni znanja iz oblasti promocije zdravih životnih stilova, prevencije bolesti i integracije fizičke aktivnosti i vežbanja u sve nivoje zdravstvene zaštite kroz povezivanje nastave, nauke i prakse.

Ključne reči: medicina sporta, Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu, istorijat

*Univerzitet u Beogradu, Medicinski fakultet
Institut za medicinsku fiziologiju, Katedra za medicinu sporta*

POGLED U BUDUĆNOST, PRAVCI RAZVOJA SPORTSKE NAUKE I EDUKACIJE NA KATEDRI ZA MEDICINU SPORTA

Marina Delić

DOI: 10.5937/53_SNM25045D

Sportska medicina i sportske nauke u svetu poslednjih godina doživljavaju dinamične promene. Te promene su vođene povećanim zahtevom vrhunskim sportistima za maksimalne performanse na takmičenju, promenama životnog stila u smislu prevencije hroničnih nezaraznih bolesti (HNB), većim brojem fizički aktivnih pojedinaca svih uzrasta, ubrzanim razvojem tehnologije, razvojem mentalnog zdravlja, digitalizacijom zdravstvene zaštite i sve većim razumevanjem važnosti individualnog pristupa sportistima – kako profesionalnim, tako i rekreativcima. U mnogim zemljama, sportska medicina se izučava kao postdiplomska specijalizacija (npr. u SAD i Australiji), dok evropski modeli sve češće uključuju integrisane module u okviru osnovnih i master studija medicine ili sporta. Ovi kurikulumi imaju za cilj da obrazuje stručnjake koji su osposobljeni da prepoznaju, leče i preveniraju sportske povrede, prate oporavak sportista i primene savremene metode rehabilitacije i dijagnostike, individualno doziraju vežbanje kao prevenciju i terapiju HNB.

Imajući na umu upravo da budućnost sportske medicine zahteva multidisciplinarni pristup, gde zajedno deluju lekari specijalisti sportske medicine, fizikalne medicine, pedijatri, ortopedi, ali i fizioterapeuti, sportski psiholozi, nutricionisti, treneri i analitičari podataka, Katedre za medicinu sporta medicinskog fakulteta u Beogradu poseban fokus stavlja na integraciju savremenih naučnih saznanja, novih tehnologija i interdisciplinarnog pristupa u nastavni proces i istraživački rad. Naša Katedra prati sve pravce edukacije u sportskim naukama kroz nekoliko nivoa studija: izbornim predmetima na IOS medicini, Master akademskim studijama Fizička aktivnost, zdravlje i terapija vežbanjem i doktorskim akademskim studijama modul primenjena istraživanja u medicini sporta i motornim veštinama, specijalizaciji iz medicine sporta i kontinuiranim edukacijama lekara i sestara. U Srbiji kurikulum na svim nivoima se razvija u skladu sa savremenim